

Lisa 1 TEHNILINE KIRJELDUS

1. NÕUDED EELARVELAHENDUSE TARKVARALE

Hanke eesmärgiks on eelarvestamise tööriista (edaspidi tarkvara või rakendus) kasutuselevõtmise hankimine ja selle seadistamine Riigi Infosüsteemi Ameti (edaspidi hankija) vajadustele vastavaks. Hangitav tarkvara peab võimaldama eelarvete koostamist, menetlemist, arhiveerimist, eelarvearuannete dünaamilist koostamist, kasutajaõiguste haldust ning see on liidestatud hiljemalt ühe kuu jooksul hankelepingu sõlmimist raamatupidamistarkvaraga SAP eelarve täitmise jälgimiseks kuni finantskannete tasandini.

1.1 Tarkvara peab tagama vähemalt järgmise funktsionaalsuse

- 1.1.1 Tarkvaraga peab saama struktureerida ja kujundada ning koostada eelarvet vastavalt Hankija administratiivsetele, majanduslikele ning muudele vajadustele, st struktureerimise võimalus peab olema järgmiste eelarve klassifikaatorite lõikes:
  - Eelarve liik
  - Eelarve konto
  - Eelarve objekt
  - Kontoplaan
  - Toetus
  - Tegevusala
  - Planeerimistasand
  - Kuluüksus
  - Projekt
  - Ressurss/ kulukoht
- 1.1.2 Lisaks punktis 1.1.1 loetletud eelarve klassifikaatoritele peab peakasutajal olema võimalus luua ja kasutusele võtta täiendavaid dimensioone eelarve struktureerimiseks ja kujundamiseks;
- 1.1.3 Tarkvaraga peab saama anda eelarvete vaatamise ja muutmise õigused igale kasutajale vastavalt tema vastutusalale;
- 1.1.4 Peakasutaja peab saama hallata kasutajate õiguseid ning luua eelarveversioone (nt eelarve prognoos, -kinnitamine, -muudatused, lisaeelarved, alaeelarvete muutmine jm);
- 1.1.5 Tarkvara kasutajate autentimine peab olema võimalik nii kasutajanime ja parooliga kui ka ID-kaardiga, mobiil-ID ja Smart-ID-ga. Veebirakenduse sisule juurdepääs võimaldatakse ainult kasutaja autentimise kaudu ning on reguleeritud turvaliste ja asjakohaste autentimismeetoditega;
- 1.1.6 Eelarve andmete sisestamisel peab kasutajatel olema võimalus arvnäitajaid kommenteerida ja lisada eelarve juurde faile;
- 1.1.7 Eelarvet peab olema võimalik koostada eri eelarve klassifikaatorite lõikes (nt eelarve liikide, eelarve kontode, tegevusala, ressursi- või projektikoodide lõikes) ning eelarve versioonide lõikes (nt I poolaasta muudatused,

lisaelarved). Eri eelarve versioone peab kasutajal olema võimalik liita kokku koondeelarveks ning eri eelarveversioone ja eelarveperioode peab saama kogu liigenduses (nii koond- kui detailvaates) ühes aknas kõrvuti kuvada ja liigendada.

- 1.1.8 Eelarvete koostamisel ja muutmisel peavad kasutajad saama eelarve muutmiseks sisestada +/- summasid, mitte muutma eelarve kogusummat, algse eelarve ja muudatuse summa peab eelarverakendus liitma ja kasutajale uue eelarvesumma kuvama;
- 1.1.9 Nii eelarve andmete vaatamisel kui ka eelarve koostamisel peab olema ühes aknas võimalik võrrelda eelarvete erinevaid versioone ja perioode ning eelarvete täitmisi (infot tuleb kuvada ühes tabelis ja vaates visuaalselt hästi jälgitavana);
- 1.1.10 Peab olema võimalik lihtsalt kujundada sobivaid aruande vaateid (eelarvete ja eelarvete täitmise kohta), iga kasutaja peab saama enda soovi järgi aruandeid kujundada, sh peab olema võimalik aruande vaates muuta klassifikaatorite prioriteetide järjekorda ning muuta vaate detailsuse astet (klassifikaatori valimise/mittevalimise või koodi pikkuse abil) ühes aknas; peab saama liikuda detailsest eelarve vaatest üldise eelarve tasemeni, filtreerida välja eri klassifikaatorite eelarve ja täitmise infot;
- 1.1.11 Tarkvara peab eelarve täitmise seisu kuvama vähemalt eelmise päeva seisuga, andmed tuuakse tarkvarasse hankija majandustarkvarast SAP, klassifikaatorite eelarvete täitmist peab olema võimalik avada kandetasandil (SAP eelarve täitmise tehingute info alusel, peab olema näha, millistest kannetest konkreetne eelarve täitmine moodustub);
- 1.1.12 Kasutajatel peab olema võimalik lähtuvalt oma kasutajaõigustest vaadelda eelarve täitmist kuni raamatupidamise kandetasandi informatsioonini;
- 1.1.13 Eelarve täitmise jälgimise kandetasandi tabeli juures peab olema analüüsivahend, mida saab kasutada kuvatud andmete kokkuvõtmiseks, sortimiseks, ümberkorraldamiseks, rühmitamiseks, loendamiseks, kogu- või keskmiste andmete kogumiseks;
- 1.1.14 Kuvatavaid aruandeid ja eelarveid peab saama eksportida korrektselt vormindatult MS Exceli failina (arvud peavad ekspordi järel olema arvu tüüpi, mitte teksti tüüpi väljad – ei sobi CSV eksport);
- 1.1.15 Peab olema võimalik kuvada igapäevane kokkuvõtlik vigade raport, mis toob välja ebakõlad raamatupidamises ja eelarvestamises, ehk aruanne kannete kohta, mis on ebakõlas eelarvega, näiteks on kannetel puudu klassifikaatoreid või on kasutatud klassifikaatoreid, mida eelarves pole.

2. KVALITEEDINÕUDED TARKVARALE

2.1 Turvalisus

- 2.1.1 Tarkvarale peavad olema rakendatud põhilised turvameetmed. Andmekogu turbeaste peab vastama tasemele E-ITS-i kaitsetarbele suur või samaväärsetele meetmetele ISO/IEC 27001 järgi;
- 2.1.2 Pakutav tarkvara ja hankija majandustarkvara SAP vaheline andmesidekanal peab olema kättesaadav ainult hankija poolt määratud päringut teostavale süsteemile. Ligipääsu piiramise üks võimalik lahendus on päringus edastatav krüpteeritud võti;
- 2.1.3 Andmeside kanal (veebiteenus) tarkvara ja majandustarkvara SAP vahel peab pakkuja poolel olema kättesaadav ainult kas läbi krüpteeritud tunneli või kasutaja jaoks määratletud IP aadressi, millele on ligipääs ainult kasutaja peahoone avaliku IP aadress pealt;
- 2.1.4 Autenditud kasutajasessioonide korral peab sessioon olema krüpteeritud HTTPS-protokolli kasutades;
- 2.1.5 Pakutav tarkvara (sh andmehoidla) peab asuma Euroopa Liidu liikmesriigis. Andmehoidla ei tohi asuda rahvusvahelise sanktsiooni all olevates piirkondades;
- 2.1.6 Pakkuja kohustub majutama teenuse osutamiseks vajalikke seadmeid selleks ettenähtud ruumides, kus on tagatud nõuetekohased keskkonnatingimused ja mis on varustatud katkematu toite allikatega. Serveriruum peab olema sertifitseeritud vastavalt standardile ISO 27001 või sellega samaväärsele;
- 2.1.7 Tarkvara turvalisuse meetmed peavad vastama E-ITS-i kaitsetarbele suur või samaväärsetele meetmetele ISO/IEC 27001 järgi;
- 2.1.8 Tarkvara on läbinud koormustestid vähemalt kahekordse kasutajamahuga enne toodangusse minekut;
- 2.1.9 Pakkuja teeb tarkvarale vähemalt kord aastas ründeteste. Ründetestide raporteid edastatakse teadmiseks hankijale.

2.2 Käideldavus

- 2.2.1 Tarkvara käideldavuse tase on 99%, E-ITS järgi vastab standardturve meetmetele või võrdväärsetele ISO/IEC 27001 nõuetele;
- 2.2.2 Tarkvaral on tööajal lubatud aastas kuni 4 (neli) planeerimata katkestust;
- 2.2.3 Pakkuja peab tagama, et teenuse katkestuse korral ei oleks teenuse taastamise aeg pikem kui 4 (neli) tundi. Katkestuseks, sh planeerimata katkestuseks loetakse katkestust, mis on pikem kui 10 minutit. Katkestuseks ei loeta perioodiliseks hoolduseks kuluvat aega, mis peab toimuma väljaspool hankija tööaega (hankija tööaeg on esmaspäevast reedeni (v.a. riiklikud pühad) 8:00-17:00). Rakenduse kasutamist takistavatest hooldustest teatatakse ette vähemalt 7 (seitse) kalendripäeva;
- 2.2.4 Pakkuja peab tagama, et teenuse rikke korral ei oleks andmekadu pikem kui viimase 24 tunni jooksul tekkinud andmed (andmetest peavad olema varukoopiad sagedusega vähemalt 1 (üks) kord ööpäevas.

2.3 Terviklikkus

- 2.3.1 Tarkvara terviklikkuse tase peab vastama E-ITS järgi standardturve meetmetele võrdväärsete ISO/IEC 27001 nõuetele;
- 2.3.2 Andmete muutmine rakenduses peab olema jälgitav;
- 2.3.3 Rakenduse andmete varundus toimub viisil, mis tagab rakenduse teenustaseme täitmise.

2.4 Konfidentsiaalsus

- 2.4.1 Tarkvara konfidentsiaalsuse tase peab vastama E-ITS põhimeetmetele või võrdväärsetele ISO/IEC 27001 nõuetele;
- 2.4.2 Rakenduses asuv info on mõeldud ainult asutusesiseseks kasutamiseks.

2.5 Kasutatavus

- 2.5.1 Tarkvara peab olema kasutatav veebilehitsejas, ilma täiendavate moodulite paigaldamiseta, va ID-kaardi tarkvara (tarkvara kasutusliideseks peab olema veebilehitseja);
- 2.5.2 Tarkvara peab saama kasutada kõigis kaasaegsetes veebilehitsejates (Safari, Mozilla Firefox, Google Chrome, Microsoft Edge viimased versioonid jt);
- 2.5.3 Tarkvara kasutajaliidesed peavad olema lihtsalt õpitavad, kasutusloogika mõttes intuiitiivsed ja mugavad;
- 2.5.4 Tarkvara peab olema võimalik kasutada ka tahvelarvutis ja mobiiltelefonis;
- 2.5.5 Tarkvara peab olema eestikeelne;
- 2.5.6 Tarkvara peab võimaldama kasutajate autentimist vastavalt punktis 1.1.5 toodud nõuetele.

2.6 Kasutajatugi

- 2.6.1 Kasutajatugi peab olema kättesaadav E-R 9:00-17:00 telefoni ja e-posti teel;
- 2.6.2 Kasutajatoe esmane sisuline reageerimisaeg (reageerimise hulka ei loeta automaatvastust) peab olema mõistliku aja jooksul ja hiljemalt probleemi edastamisele järgneval tööpäeval.
- 2.6.3 Tarkvara kättesaadavuse tagamine vigade ja tõrgete ilmnemisel:
  - 2.6.3.1 Tarkvaras vigadet ja tõrgete ilmnemisel teavitab hankija sellest pakkujat, kirjeldades vea ja/või tõrke sisu. Tarkvaras esinevaid vigu ja tõrkeid käsitletakse kriitiliste vigadena, häirivate vigadena ja pisivigadena järgmiselt:
    - 2.6.3.1.1 Kriitiline viga – olukord, kus tarkvara hangub, teostab mittelubatud operatsiooni, põhjustab andmete hävimise või kahjustumise või annab ebaõigeid tulemusi, mistõttu tarkvara kasutaja ei saa täita oma tööülesandeid ega teostada toiminguid. Tarkvara kasutamine ettenähtud toimingute sooritamisel on takistatud, muuhulgas, ent mitte ainult, tarkvara seiskumise või häirivate vigade ebamõistliku sageduse tõttu. Kriitiline viga ei ole viga, mis tuleneb poolte vahel

kokku leppimata tarkvara või standardite kasutamisest lõppkasutaja poolt;

2.6.3.1.2 Häiriv viga – tarkvara saab kasutada ettenähtud toimingute sooritamisel, kuid veaolukorra vältimine või ületamine nõuab kasutajatelt lisaks tööülesannete täitmisele ja toimingute tegemisele täiendavaid toiminguid või pingutust;

2.6.3.1.3 Pisiviga – ilming või kõrvalefekt tarkvara töös, mis ei takista ettenähtud toimingute sooritamist, kuid ei ole täielikult eiratav. Pisiviga ei ole viga, mis tuleneb poolte vahel kokku leppimata tarkvara või standardite kasutamisest kasutaja poolt.

2.6.3.2 Kui tegemist on kriitilise või häiriva veaga, siis teatab pakkuja hiljemalt ühe tööpäeva jooksul alates kriitilise või häiriva vea kohta teate saamisest oma esialgse hinnangu kriitilise või häiriva vea võimalike põhjuste kohta ning juhtnöörid, kuidas tarkvara edasi käitada. Pakkuja alustab kriitilise ja häiriva vea kõrvaldamist hiljemalt ühe tööpäeva jooksul pärast sellekohase teate saamist ning tegema kõik endast oleneva kriitilise või häiriva vea kõrvaldamiseks hiljemalt 3 (kolme) tööpäeva jooksul alates veateate saamisest.

2.6.3.3 Kui tegemist on pisiveaga, siis teatab pakkuja hiljemalt kolme tööpäeva jooksul alates selle kohta teate saamisest oma esialgse hinnangu pisivea võimalike põhjuste kohta ning juhtnöörid, kuidas tarkvara edasi käitada. Pakkuja alustab pisivea kõrvaldamist hiljemalt kümne tööpäeva jooksul pärast sellekohase teate saamist.

2.7 Jõudlus

2.7.1 Rakendus peab olema kättesaadav ja täisfunktsionaalselt piiranguteta kasutatav vähemalt 30 samaaegsele aktiivsele kasutajale.

3. LISAINFO

3.1 Tarkvara juurutus

3.1.1 Pakkuja peab tagama tarkvara installeerimise ja juurutamise hiljemalt 1 (ühe) kuu jooksul alates hankelepingu sõlmimisest. Selleks ajaks peab süsteemis olema tagatud tehniline valmidus funktsionaalses osas ning peab olema toimiv mõlema suunaline andmevahetusliides SAP tarkvaraga.

3.2 Koolitus

3.2.1 Hankija soovil peab pakkuja tagama hankelepingu mahus esmase kasutamiskoolituse hiljemalt 1 (ühe) kuu jooksul alates tarkvara kasutusele võtmisest. Koolitus toimub eesti keeles, hankija asukohas või vajadusel virtuaalselt;

3.2.2 Koolitus peab olema praktiline – igal osalejal on võimalik kõiki tegevusi proovida ja katsetada oma arvutis;

- 3.2.3 Koolituse läbiviimise täpne kord, aeg ja koht lepitakse hankija ja pakkuja kontaktisikute vahel kokku e-posti teel;

3.3 Juhendmaterjalid

- 3.3.1 Pakkuja peab koostama tarkvara kasutamise eestikeelse juhendmaterjali ja selle hankijale kättesaadavaks tegema hiljemalt juurutamisperioodi lõpuks;
- 3.3.2 Pakkuja peab hoidma ajakohasena kogu lepingu kehtivuse vältel järgmised dokumendid ja juhendid:
- 3.3.2.1 tarkvara ajakohane kasutusjuhend;
  - 3.3.2.2 tarkvara administreerimise juhend, mis sisaldab juhendeid tarkvara ja selle komponentide paigaldamiseks ja konfigureerimiseks
- 3.3.3 Rakenduse tarkvara tööd logitakse ning audit-logi talletatakse rakendusest ning selle baasist eraldi.

3.4 Pakkumuse komponendid

- 3.4.1 Kõigi hanke eesmärgi saavutamiseks vajalike teenuste (majutus, varundus, kasutajatugi jne) osutamine, litsentsid ja arendustööd on käesoleva hanke osa ja nende maksumus peab kajastuma pakkumuse maksumuses. Tarkvara kasutamise kuutasu sisse kuuluvad ka tarkvara, sh selle tarkvaralise alusplatvormi (juhul kui kasutatakse kolmanda osapoole toodet), veaparandused, uuendused (upgrade) ja parendused (update) hankelepingu kehtivuse ajal.

3.5 Lisaarendustööde tellimise kord

- 3.5.1 Lisaarendused seisnevad tarkvara täiendavate funktsionaalsuste lisamises, mis ei ole käsitletavad esialgse tarkvara juurutustööde juurde kuuluvate arendustöödena, hooldustöödena, veaparandustena, uuendustena ja parendustena ning ei tulene seadusandluse muutusest. Hankijal on õigus, kuid mitte kohustus tellida täiendavaid lisaarendustöid.
- 3.5.2 Lisaarendus peab ühilduma tarkvaraga selliselt, et see ei häiri tarkvara muud funktsionaalsust. Üleantud lisaarendus loetakse Tarkvara osaks ning sellele laieneb ka kasutajatugi.
- 3.5.3 Lisaarenduste tellimise protseduur:
- 3.5.3.1 Lisaarenduste tellimine toimub tellimuste esitamise teel. Tellimused esitatakse hankija kontaktisiku poolt e- kirja teel pakkuja kontaktisikule.
  - 3.5.3.2 Pakkujale edastatud tellimus peab sisaldab vähemalt järgnevat:
    - 3.5.3.2.1 sisulisi andmeid, mis on vajalikud pakkumuse koostamiseks;
    - 3.5.3.2.2 pakkumuse eeldatavat maksumust koos käibemaksuga (eurodes);
    - 3.5.3.2.3 pakkumuse esitamise tähtaega.
  - 3.5.3.3 Pakkuja esitab hankijale hiljemalt 10 tööpäeva jooksul, kui ei ole kokkulepitud teisiti, arvates tellimuse edastamisest.
  - 3.5.3.4 Pakkumus peab sisaldama:
    - 3.5.3.4.1 tellimuses nõutud andmeid;

- 3.5.3.4.2 juhul, kui tellimuses nõutud, tuleb pakkumuses esitada ka lähteülesandes kirjeldatud funktsionaalsuse detailseks analüüsiks, realiseerimiseks, testimiseks ning dokumenteerimiseks kuluvat aega arendustundides; tarkvara riistvaralistest komponentides vajalike muudatuste kirjeldust; tarkvaraga seotud infosüsteemide arendustööks vajalike tarkvarakomponentide täienduste kirjeldust;
- 3.5.3.4.3 ajahinnangut tundides ja kalendripäevades pakkumuse aktsepteerimisest hankijale arendustööde üleandmiseni.
- 3.5.3.5 Hankijal on õigus hinnapakumuse aktsepteerida või sellest loobuda. Hankija otsustab täiendavate lisaarenduste tellimise vajaduse 30 (kolmekümne) tööpäeva jooksul alates hinnangulise maksumuse ja analüüsi saamisest.
- 3.5.3.6 Lisaarenduste (eel)analüüsiks ja pakkumise koostamiseks kulunud aega ei käsitleta arendustööna ja nimetatut ei tasustata.
- 3.5.3.7 Pakkuja alustab tellimuse täitmist, kui hankija on andnud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kinnituse pakkumuse sobivuse kohta.
- 3.5.3.8 Tellimuse üleandmine ja vastuvõtmine toimub vastavalt hankelepingus sätestatud korrale.